

TIDERNE SKIFTER

TRIAS-periodens navn betyder Tre-hed. Det henviser til en tydelig tre-delning af lagerserien i de tidligst undersøgte områder.

Perioden varede "kun" 40 millioner år og var en rolig tid uden dannelse af store bjergkæder. Men i Jordens "middelhav" og andre smalle havområder afsattes enormt tykke bundlag, der langt senere blev foldet og løftet op i bjergkæder som for eksempel Alperne.

På kæmpekontinenter i nord og syd aflejredes ørkensand og flodgrus. Kun visse steder trængte havet kortvarigt ind over disse fastlande.

Den ny fordeling af land og hav efter kul-perm-tiden medførte i triasperioden mange tidligere dyre- og planteformers uddøen og lod andre og bedre egnede få plads til at udvikle sig. På kontinenterne færdedes de rottestore første pattedyr, der stammede fra primitive krybdyr, men eksistensen af mange specialiserede krybdyrgrupper synes foreløbig at have bremset pattedyrenes videre udvikling. Blandt planterne udvikledes koglepalmerne, der blev en vigtig plantetype gennem de næste 100 millioner år.

I Danmark kendes trias-aflejringer fra dybdeboringer samt, frit fremme, på Bornholm. Periodens begivenheder var hos os afhængige af landets placering i et ustabil område mellem et højtliggende skandinavisk grundfjeldsområde og et dybtliggende tysk, hvor der siden perm-tid havde været et aflejringsområde.

I ældre triastid var Danmark en del af en stor europæisk ørken (rødt sand og ler), som i små omgange delvis dækkedes af hav, der hver gang fordampede og efterlod tynde lag af salt. I mellemste triastid blev nedsynkningen af vor undergrund kraftigere, og Danmark dækkedes af hav (mergel og kalk), men i yngre triastid fik vi påny fastlandsforhold (rødt ler på Sydbornholm). Til allersidst blev vort klima fugtigere (tørvemoser, som blev til tynde kullag), og Norddanmark dækkedes igen af hav (gråt sand og ler).

SF

VARV

Postadresse: Tidsskriftet VARV, Mineralogisk Museum, Østervoldgade 5-7
København K. (Tlf. *Mi 5001).

Redaktion: Erling Bondesen (ansvarshavende), Mona Hansen, Søren Floris
Valdemar Poulsen.

VARV udkommer fire gange om året. Prisen er 8 kr i abonnement. Abonnement tegnes ved indsendelse af beløbet til VARV, postgiro 68880.

Alle henvendelser vedrørende adresseforandring, fejl ved bladets levering o. lign. bedes rettet til postvæsenet.

Eftertryk af tekst og billeder er kun tilladt med kildeangivelse.